

Optimisme trods krise

Af bestyrelsesformand Jørgen Skeel

Krisen i den europæiske økonomi har bidt sig fast, og for afsætningen af vore produkter er det ikke noget godt tegn. Alligevel kan vi se tilbage på et rigtig godt år med fine afregningspriser, og årsagen er ikke, at markedet er blevet større. Derimod har den lave produktion i den europæiske kartoffelstivelsesindustri tilbage i kampagneåret 2010/11 medført tømte lagre forud for sidste års kampagne og tilsvarende stigende afregningspriser frem til sommeren 2011. Siden har en ny stor kampagne 2011/12 genfyldt lagrene, men selv om priserne er faldet en del, er de fortsat fornuftige.

Afsætningen er tilsvarende også faldet, men reelt er der optimisme i branchen. Dette til trods for, at afkoblingen er gennemført, og prisniveauet på stivsekartoflerne rundt i Europa vil finde et nyt og højere leje. Det sidste kan forringe konkurrencesituationen, men høj hvedepris giver også forventeligt højere pris for hvedestivelsen, der er et

alternativ til kartoffelstivelse indenfor visse anvendelser. Ser vi på afsætningen af AKV's produkter, var efteråret og vinteren ikke som ønsket, men efter drøftelser med Cargill og nye kontraktforhandlinger indenfor såvel papir- som fødevarerområdet er afsætningen her i foråret rettet op til et tilfredsstillende niveau. I papirsektoren har nye forholdsvis store kontrakter givet øget aktivitet, og for at imødekomme disse er medarbejderstaben på modificeringsfabrikken udvidet. Dette er tilfredsstillende både af hensyn til udnyttelsesgrad og konkurrenceevne.

Trods disse positive udsigter vil overgangslageret til den kommende kampagne blive øget i forhold til sidste år, hvor det var beskedent. Men dette kan i sidste ende vise sig fornuftigt efter et koldt forår, hvor kartoflernes fremspiring har været sen, og potentialet for den kommende kampagne fortsat er langt væk.

8 rækker i kartofler

Af agrochef Henrik Pedersen

Per Christensen, Redet, Hjallerup, har som den første i Nordjylland investeret i en 8-rækket kartoffellægger.

Det er først og fremmest et ønske om en kapacitetsøgning, der ligger bag investeringen - en forventning, der også er blevet indfriet, idet kapaciteten er omkring 30 ha pr. dag. Læggeren er kombineret med såvel en jordløsner, der dækker 8 rækker, som en mekanisk ukrudtsrens, der ligeledes arbejder med 8 rækker.

Energi - politikere har lyttet

Af adm. direktør Niels Eriksen

I marts 2012 indgik hovedparten af Folketingets partier en ny energiaftale. Aftalen dækker perioden frem til 2020 og er af stor vigtighed for virksomheder som AKV og andre, der må betegnes som energiintensive.

På AKV er energiomkostningen 8-10 mio. kr. årligt, og forbruget er stort set ligeligt fordelt mellem el til proces og naturgas til tørring.

Langt den største del af AKV's variable omkostninger er betalingen for kartoflerne, men energien er med ca. 10% af de samlede variable omkostninger næststørst.

I det først kendte udkast til en energiaftale kunne alene AKV se frem til en meromkostning på omkring 2 mio. kr. årligt.

Energi - politikere har lyttet (forts.)

Af adm. direktør Niels Eriksen

Et beløb af den størrelse ville have forringet vores og tilsvarende virksomheders konkurrenceevne ganske markant. Hele den danske kartoffelstivelsesindustri har derfor over lang tid og i samarbejde med Landbrug og Fødevarer ydet et stort bidrag til at gøre de politiske partier bekendt med effekten for vores branche.

Denne indsats, kan vi nu se, har båret frugt. Politikerne har lyttet, og den indgåede aftale er til at leve med. Processen mod mere grøn energi i virksomhedernes energiforsyning fremskyndes ikke unaturligt i aftalen, men effekten for AKV heraf kendes ikke på nuværende tidspunkt. Er den positiv eller negativ for konkurrenceevnen?

Som en del af aftalen er det blevet mere attraktivt at investere i biogas. Selvom dette ikke er aktuelt for AKV, så har vi i frugtsaften, og særlig hvis den koncentrerer, et produkt, der kan blive en vigtig råvare for en kommende biogasindustri. Koncentreret frugtsaft indeholder sukkerstoffer og andre kulhydrater, der er stærkt efterspurgt af biogasproducenterne.

Vores mangeårige indsats med energibesparelser vil fortsat være den bedste investering for at reducere den samlede energiomkostning, men en indtjening på saften fra en biogasproduktion kunne måske i fremtiden blive et fornuftigt tilskud til driften.

Nedtagning af gl. skorsten

Sikre fødevarer

Af MSQ projektleder Inge A. Harder

Fødevarer sikkerhed har i de seneste år fået større og større opmærksomhed. Der er blandt forbrugerne kommet mere fokus på, hvad vi spiser, og dette breder sig ned igennem produktionskæden. I USA begyndte man allerede i 1950'erne at udvikle systemer til sikring af fødevarer sikkerheden.

Baggrunden for dette skal - umiddelbart overraskende - findes inden for rumfarten, hvor der var behov for at sikre, at den mad, astronauterne fik med ud i rummet, var 100% sikker. Siden har systemet udbredt sig, og der findes i dag mange forskellige systemer, som dog for de flestes vedkommende baserer sig på en kritisk gennemgang af mulighederne for at forurene produktet kombineret med overvågning på kritiske punkter i produktionen.

Også hos AKV støder vi stadig hyppigere på krav om dokumentation for, at vi leverer sikre fødevarer - det være sig både i forhold til indholdet af mulige allergener og fravær af bakterier. Vi er i den heldige situation, at vi fødevarer sikkerhedsmæssigt har et meget unikt produkt. Det indeholder ikke allergener, og da vi producerer med et

meget lavt forbrug af produktionshjælpemidler, har vores mel principielt "uendelig" holdbarhed. Til trods for dette ønsker kunderne i dag helt friskt produkt. De er ikke bekendt med, at kartoffelmel kun produceres i efteråret, og at det produkt, der leveres i sommerperioden, dermed kan være næsten 1 år gammelt. I den sidste ende har det dog ikke betydning for kundernes fødevarer sikkerhed, da der kun udleveres produkter, som opfylder alle fødevarer sikkerhedsmæssige krav.

Fremadrettet vil der fortsat være stor fokus på sikre fødevarer, og kravene omkring dokumentation vil formentlig ikke blive mindre, men vi er hos AKV godt rustet til denne opgave, efter at vi gennem de senere år har forbedret på de systemer, vi internt bruger til at styre fødevarer sikkerheden godt hjulpet på vej af vores unikke produkt.

Siden 2010 har Lloyds Register årligt kontrolleret, at vi efterlever fødevarer sikkerhedsregler i "FSSC 22000". Vi var endda den første af de fabrikker, der leverer til Cargill, der opnåede denne godkendelse.

Øget fokus på udvikling

Af adm. direktør Niels Eriksen

Henriette S. Damgaard

For at styrke den igangværende udvikling indenfor nye produkter og processer, produktionsplanlægning m.v. har AKV ansat civilingeniør Henriette Damgaard. Henriette, der er 31 år, kommer fra en stilling hos Arla, Danmarks Protein in Nr. Vium, hvor hun har været beskæftiget med driftsoptimering og projektledelse indenfor valleproteiner m.v.

På AKV skal Henriette deltage i den daglige drift i papirstivelsesproduktionen, men også i det meget vigtige udviklingsarbejde af nye spændende proteiner og stivelses, som gennem en årrække er forløbet med hjælp fra universitetsmiljøet og andre eksterne partnere.

Op og ned for læggekartoflerne

Af agrokonsulent Niels Jørgen Kristensen

Rekordomsætning i læggekartoflerne!

Der har i år været den største omsætning i læggekartofler nogensinde, men dykker man lidt ned i tallene, finder man dog nogle interessante og tankevækkende tendenser.

Mellæggekartofler

Den store omsætning stammer næsten udelukkende fra læggekartoflerne til melavl. Der er en stigning i omsætningen på små 10% i forhold til sidste år og en stigning på ca. 25% i forhold til årene 2009 og 2010. Det har også kun kunnet lade sig gøre at opfylde alles ønsker om at få læggekartofler, fordi vi har overskåret en stor mængde læggekartofler - i alt er anvendt overskårne læggekartofler på over 200 ha i år. Forudbestillingerne til 2013 ligger på samme niveau som i 2012.

Spiselæggekartofler

Her har salget i år været helt anderledes.

Dette skyldes først og fremmest, at markedet for spisekartofler har været særdeles dårligt det sidste år med salgspriser langt under kostpris - altså har vores kunder ikke tjent penge. Dette har givet en nedgang i arealet med spisekartofler i år på omkring 18%, og dette medfører naturligt nok også et mindre forbrug af læggekartofler. Fremadrettet forventer vi dog fremgang på området, da er der nye sorter på vej, som ser lovende ud på det danske marked.

AKV Langholt er i år startet med at lægge forskellige informationsfilm-klip ud på YouTube. Der er klip om overskæring af læggekartofler, jordløsning, mekanisk ukrudtsbekæmpelse mv. Hensigten er, at man her kan finde inspiration eller information om nogle af AKV's aktiviteter på en enkel måde uden at skulle køre til et møde eller demonstration for dette. Det er let at finde: Gå ind på YouTube, søg på AKV Langholt, og klippene vil komme frem.

Kalenderen

Af sekretær Jytte Koldkjær

Generalforsamling
Åbent hus i forsøgsmark
Åbent hus i forsøgsmark
Kartoffeldag hos JLBR

Onsdag den 20. juni 2012, kl. 13.30
Torsdag den 28. juni 2012, kl. 14.00
Torsdag den 28. juni 2012, kl. 19.00
Torsdag den 2. august 2012, kl. 8.30

Kulturhuset Hjallerup
(Se omtale)
(Se omtale)
Grenevej 9, 7190 Billund

Afsender:
AKV Langholt AmbA
Gravsholtvej 92
9310 Vodskov

Tlf. 96 389420
E-mail: akv@akv-langholt.dk
[Http://www.akv-langholt.dk](http://www.akv-langholt.dk)

Gammel sygdom i kraftig fremmarch

Af agrochef Henrik Pedersen

Bladpletsvamp/Alternaria

Alle marker bør behandles mod bladplet! Sådant er budskabet fra Agroafdelingen i år, efter der de senere år er set stadig flere marker med alvorlige problemer med bladplet.

Behandlingen foregår med Signum (0,25l/ha) eller Amistar (0,3-0,5l/ha), og forslag til behandlingstidspunkt er første del af juli, et tidspunkt, hvor der også er højrisiko for skimmel. En evt. anden behandling vil være ca. 2 uger senere. Dithane har en mindre effekt på bladplet, og dette kan udnyttes ved at supplere basisbehandlingerne med Ranman/Revus mod skimmel med 1 kg Dithane i højrisikoperioden.

Det optimale tidspunkt kendes ikke - hverken i Danmark eller udlandet - men vi ved, at når der er konstateret angreb, er der kun begrænset effekt af behandlingen, ligesom en grov vurdering af forsøgene viser bedst effekt af tidlig behandling.

Problemet med bladplet er størst i anstrengte sædskifter, hvor der er under 3 år fri. Dyrkes der kartofler på sådanne arealer, er to behandlinger absolut at anbefale. Desuden er angrebene kraftigst på de lette sandjorde og i afgrøder, der er svagt gødet.

Bladplet kendes på, at der opstår pletter på bladene, som, når man går tæt på, ligner et oversavet træ - altså, at der er forekomst af "årringe". Der bliver flere og flere pletter, og disse bliver større og større i løbet af sæsonen. Når problemet er i fremgang, skyldes det blandt andet klimaændringer samt den mindre brug af Dithane.

Stor aktivitet på forsøgsområdet

Af agrochef Henrik Pedersen

28. juni 2012 er der Åbent Hus i LandboNord/AKV's forsøgsmark

Skal ukrudt bekæmpes mekanisk? Hvordan virker det nye middel Proman? Og hvordan skal MCPA bruges, hvis vi får tilladelse? Dette er nogle af de spørgsmål på ukrudtssiden, der gerne skulle findes svar på i forsøgsmarken.

Kontrolmarken med prøver af læggekartofler viser resultatet af årets læggekartoffelkvalitet, og som noget nyt er der et tiltag til afsløring af skjult sortbenssyge og afprøvning af sortbenssmitte.

Skal læggekartofler være hele eller halve, og hvornår skal de skæres? Kan ny nedvisningsteknik gøre bejdsning overflødig? Hvor mange sklerotier skal der være, før der er bejdsbehov? Hvis der skal bejdses, skal det så være med pulver eller flydende? Virker Prestige lige godt, uanset om det bliver udsprøjt på knolde eller på jorden? Hvad er den optimale dosering, og kan Prestige erstattes af Mospilan? Mange spørgsmål omkring læggekartofler og lægning bliver kigget efter i sømmene i år.

Jordløsning, skimmelbekæmpelse, bladpletbekæmpelse, mikronæringsstoffer, nye kartoffelsorter, skimmelresistente sorter og meget mere bliver vist frem i forsøgsmarken torsdag den 28. juni 2012, hvor konsulenter fra LandboNord, Agri Nord og AKV vil vise rundt. Marken er beliggende hos Rita og Jørgen Johansen, Try Hedegaard, Hedegaardsvej 14, 9330 Dronninglund, og rundvisningerne finder sted kl. 14.00 og kl. 19.00. Marken er åben for besøg hele vækstsæsonen.